به یک سفره نذری در خانه شیخ‌صفی‌الدین اردبیلی دعوت شده‌اید

اگر اردبیلی هستید، یا ساکن یکی از مناطق همجوار این شهر و یا حتی مسافر این خطه سرد و البته زیبا، امروز شما را به نشستن پای یك سفره جذاب و خوش طعم، دعوت می‌کنیم. درواقع شما میهمان اداره میراث فرهنگی استان اردبیل هستید؛ مهمان سفره نذری‌شان که صغری فرشی، معاون گردشگری این اداره درباره‌اش گفته این سفره، یکی از بزرگ‌ترین سفره‌های نذری در آرامگاه و پایگاه جهانی شیخ صفی‌الدین اردبیلی است که با هدف رونق گردشگری مذهبی در این شهر پهن می‌شود. این سفره به طول صد متر و با مشارکت فعالان حوزه گردشگری استان اردبیل امروز، چهارم بهمن ماه برپا می‌شود و فرشی تاکید کرده در سفره نذری امروز از عموم مردم و گردشگران پذیرایی می‌شود. به گفته وی، برپایی سفره‌های نذری در قالب سلسله برنامه‌های جشنواره زمستان بیدار و با هدف معرفی توانمندی‌های گردشگری استان انجام می‌شود و بیش از ۶۰ عنوان برنامه در سه‌ماهه فصل زمستان برای آن تدارك دیده شده است./ جام جم

کتاب‌خوب،سفرخوب

پسری که دور دنیا را رکاب زد

مجموعه «پسری که دور دنیا را رکاب زد» اولین تلاش نشر اطراف برای همراه کردن نوجوانان در دنیای روایت مستند و ماجراهای واقعی است. این مجموعه داستان سه جلدی را الستر هامفریز نویسنده، مستندساز و ماجراجوی اهل انگلستان بر اساس ماجراهای واقعی سفر به دور دنیای خودش برای نوجوانان نوشته است. الستر هامفریز نویسنده کتاب سال ۲۰۱۲ میلادی به عنوان ماجراجوی برتر مجله نشنال جئوگرافیك انتخاب شد. او خالق ایده «ماجراجویی‌های کوچك» است، سفرهای کوچك و ساده‌ای که از عهده هر کسی برمی‌آید. الستر سال ۲۰۰۱ میلادی در ۲۵ سالگی سفر به دور دنیا را با دوچرخه آغاز کرد. سفر طولانی او چهار سال طول کشید و در این مدت ۷۴ هزار کیلومتر را رکاب زد.

در این مجموعه سه جلدی مخاطبان با تام همراه می‌شوند؛ پسری ماجراجو که احساس می‌کند دنیای واقعی باید بزرگ‌تر از دنیای اطراف خودش باشد و تصمیم می‌گیرد با دوچرخه سفر باورنکردنی‌اش را برای کشف این دنیای بزرگ آغاز کند. مخاطبان همراه تام با شهرها و کشورهای مختلف و آداب و رسوم و مکان‌های شگفت‌انگیز قاره‌های جهان آشنا می‌شوند. در کنار داستان اصلی، اطلاعات خواندنی درباره مکان‌های مختلف، در قالب دفترچه خاطرات تام همراه با تصویرسازی‌های جذاب به مخاطب منتقل می‌شود. همین ویژگی‌ها هم باعث شد آن را در ستون کتاب این هفته مان معرفی کنیم.

این کتاب را نشر اطراف امسال با ترجمه لیدا هادی منتشر کرده. استقبال مخاطبان از این مجموعه باعث شده در مدت کوتاهی به چاپ سوم برسد.

موزه کارآموزان هفته پیش افتتاح شد

آبادان شاید جاذبه‌های طبیعی و تاریخی کم داشته باشد، اما سرتاسرش جاذبه است؛ یادگارهایی از تاریخچه صدساله صنعت نفت ایران

اگر به جاذبه‌های نفتی و صنعتی علاقه‌مندید، به خوزستان سفر کنید و آبادانش را بگردید

سفر به موزه‌ای به اسم آبادان

شیما رئیسی
ایران

تابستان‌هایش سخت و جانکاه است؛ اما تا دلتان بخواهد، زمستان‌های دلپذیر و روح‌افزایی دارد؛ خصوصا در زمان‌هایی که آسمانش دست و دلباز می‌شود و گوهربار و جابه‌جا سبزی از دل زمینش می‌روید؛ درست مثل زمستان همین امسال که باران فراوان باریده و گرد و غبار از چهره شهر شسته است. پس تا فرصت از دست نرفته، بار سفر ببندید؛ از همین هفته تا پایان تعطیلات نوروز که بهترین زمان است برای رفتن به آبادان؛ به شهری در استان خوزستان که اغلب با نام جنگ و خاطرات هشت سال دفاع مقدس می‌شناسندش. این شهر اما علاوه بر خاطرات جنگ و نخلستان‌های سوخته و نیز ساحل اروند و بندرگاه، تاریخچه صدساله صنعت نفت ایران را هم در دل خود دارد؛ نفتی که حیات سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و البته اقتصادی ایران در یك قرن اخیر به آن گره خورده و به شدت از آن متاثر است. اما درك این سیر تاریخی، تا همین یك سال گذشته جز از طریق کتاب‌هایی که در این خصوص نگاشته شده ممکن نبود؛ نقصانی که حالا با وجود دو موزه بنزین-خانه و موزه کارآموزان تا حدی برطرف و روایت تاریخ صنعت نفت را از زبان اشیا، اسناد، مدارك و ساختمان‌های قدیمی احیا شده ممکن کرده است.

این شهر در ۱۲۰ کیلومتری اهواز، مرکز استان خوزستان واقع شده؛ با این همه دارای فرودگاه و ایستگاه راه‌آهن مستقل است؛ همین‌طور رادیو و تلویزیون جداگانه که همه اینها بیانگر موقعیت ویژه این شهر است؛ موقعیتی که در ارتباط مستقیم با اکتشاف و استخراج نفت در آبادان شکل گرفت و برای سال‌ها، این شهر را در میان شهرهای صنعتی و توسعه‌یافته ایران قرار داد.

با آغاز جنگ هشت‌ساله، اما بخش قابل‌توجهی از این شهر تخریب و تاسیسات و زیرساخت‌های آن از میان رفت. تا همین امروز که ۳۰ سال از پایان جنگ می‌گذرد و آبادان شکوه پیشین‌اش را بازنیافته؛ شکوهی که شاید حالا باید آن را در موزه‌ها و بناهای به‌جای مانده از آن دوران جست‌وجو کرد؛ ازجمله در مسجد و کلیسا و سینماهایی که جزو نخستین سینماهای ایران است و البته در موزه‌هایی چون موزه بنزین‌خانه و موزه کارآموزان که اولی در سال ۹۶ و دومی همین یك هفته پیش افتتاح شد.

در این میان البته جاذبه‌های طبیعی آبادان را که به دلیل همجواری با رودخانه اروند و نیز عبور بهمنشیر از میان آن در طول سالیان دراز شکل گرفته نباید از نظر دور داشت؛ همچنین رفتن به بازار ماهی‌فروشان و ادویه‌فروشی‌هایی که عطر تند پیچیده در پیرامونشان شما را به سمت مغازه‌های فلافل و سمبوسه‌فروشی سرازیر می‌کند را هم نمی‌شود از دست داد.

موزه کارآموزان افتتاح شد

اینجا همان جایی است که در آن نخستین نسل از تکنسین‌های صنعت نفت کشور مورد آموزش‌های حرفه‌ای پیش از استخدام قرار گرفته و پس از آن به عنوان نیروی ماهر و متخصص کارگری، کارمندی و مهندسی وارد این صنعت شدند. این آموزشگاه، اولین مرکز رسمی آموزش قبل از استخدام با عنوان اولیه کارگاه آموزشی کارآموزان بوده که در پی اعتصابات کارگری و لغو قرارداد درسی در سال ۱۳۱۲ راه‌اندازی شده است. فضای این آموزشگاه اما در چند دهه اخیر بدون استفاده رها شده و متروك شده بود؛ تا این‌که حالا و پس از مرمت و بازسازی این مجموعه، با تغییر کاربری به موزه تبدیل و هفته گذشته افتتاح شد. آن‌طور که طراحان موزه گفته‌اند، در مرمت و احیای این بنا تا جای ممکن تلاش شده فضاهای داخلی و بیرونی مجموعه به همان شکل و حال و هوای روزهای گذشته برگردانده شود. این موزه متشکل از سه بخش است؛ سوله، حیاط و اتاق‌ها. سوله در واقع محل تشکیل کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی بوده که در حال حاضر نیز به همان صورت احیا شده است. پنج اتاقی هم که در آن زمان بخش اداری آموزشگاه را تشکیل می‌داده به محلی برای به تصویر کشیدن اسناد، عکس‌ها و تصاویر و پرونده‌های مربوط به این مجموعه اختصاص یافته. از این ۵ اتاق، در ۲ اتاق با عنوان گاه-نگار، تاریخ ایران و جهان از منظر صنعت نفت در شش خط زمانی روایت شده است. در کنار این خطوط هم ویترین‌هایی برای نمایش اسناد و اشیای مرتبط با این رویدادها تعبیه شده. اتاق شماره سه هم به نمایش آثاری اختصاص یافته که تنوع و اهمیت آموزش را در صنعت نفت به تصویر می‌کشند. اما اتاق چهارم، اتاقی است که به کارآموزان تعلق دارد. در این اتاق، ۱۲۰۰ عکس از کارآموزان دوره‌های مختلف به همراه تعدادی اوراق امتحانی، نامه‌های اداری و ... مربوط به کارآموزان دیده می‌شود. اتاق پنجم هم که اتاق مدیر آموزشگاه بوده، در حال حاضر به محلی برای نگهداری اسناد و اشیای مربوط به مدیریت مجموعه تبدیل شده. از دیگر نکات جالب توجه درخصوص این موزه، همکاری دانش‌آموختگان این آموزشگاه و نیز کارکنان قدیمی شرکت نفت و خانواده‌های آنها در اهدای اشیا و یا مدارك شخصی‌شان به موزه است.

موزه بنزین‌خانه آبادان

می‌خواهیم شما را به دیدن نخستین مرکز توزیع سوخت و نخستین پمپ بنزین کشور ببریم؛ جایی که خاطرتان را به حدود ۹۰ سال پیش می‌برد؛ به حال و هوای آن روزهای آبادان که نفت تازه در شریان‌هایش جریان یافته بود و مظاهر مدرنیته یك به یك در شهر ظاهر می‌شد. در احیای این مکان که به دست مدیریت موزه‌های صنعت نفت کشور انجام و اواخر سال ۹۵ افتتاح شده، تلاش شده بازسازی به گونه‌ای انجام شود که بازدیدکننده دقیقا خود را در همان فضای قدیمی پمپ بنزین آبادان ببیند. در این موزه، تجهیزات مورد استفاده سوخت‌رسانی و گرمایشی، انواع دستگاه‌های پمپ بنزین همراه با تاریخچه استفاده از این دستگاه‌ها در کشور، خودروهای قدیمی سوخت‌رسان، پمپ بنزین و خودروهای قدیمی در حال سوختگیری به نمایش درآمده. همچنین فضای شعبه‌های قدیمی نفت، مخازن قدیمی پرچی، مجموعه تانکرهای سوخت‌رسان، اسکناس‌های منتشر شده در کشور با موضوع پالایشگاه آبادان و تاسیسات نفتی، مکتوبات صنعت نفت، اتاق هدایای موزه‌ای و اسناد و مستندات تاریخی مربوط به توزیع فرآورده‌های نفتی از دیگر بخش‌های تشکیل دهنده موزه بنزین‌خانه آبادان است.

تماشای معماری هندی در مسجد رنگونی‌ها

حالا که دیدارمان از موزه‌ها به پایان رسیده، وقت، وقت رفتن به مسجد رنگونی‌هاست؛ مسجدی نه با معماری ایرانی که با معماری هندی و ساخته شده به دست کارگران پاکستانی شاغل در پالایشگاه آبادان. این بنا در سال ۱۳۰۰، در کنار رود اروند و با تقاضای کارکنان پالایشگاه رنگون پایتخت کشور برمه و عمدتا رنگونی‌الاصل و مسلمان که جزو اولین گروه‌های مهاجر به آبادان پس از پاگرفتن صنعت نفت در این شهر بودند، ساخته شد. این مسجد در فهرست آثار ملی به ثبت رسیده است.

همنشینی کلیسا و مسجد

با ورود آبادان به فهرست شهرهای صنعتی جهان که مصادف بود با اکتشاف نفت و راه‌اندازی پالایشگاه در این شهر، خارجی‌های زیادی برای اشتغال در این صنعت به آبادان مهاجرت کردند که بسیاری از آنها مسیحی بودند؛ از این رو کلیسای مقدس کاراپت در سال ۱۳۳۶ بنا شد و همین امسال همزمان با آغاز سال جدید میلادی پروژه مرمت و احیای آن به پایان رسید. یکی از وجوه منحصر به فرد این کلیسا، همجواری آن با یك مسجد است که به‌خوبی همنشینی مسالمت‌آمیز ادیان در این شهر را به تصویر می‌کشد.

موزه کهن آبادان

این موزه یکی از موزه‌های کهن ایران است که در سال ۱۳۳۸ با مجموعه آثاری از دوره ماقبل تاریخی، دوره قاجاریه و نیز آثاری از هنرمندان کارگاه‌های هنرهای سنتی افتتاح شد. این موزه اما در سال‌های جنگ تعطیل و اشیای آن به مکانی امن منتقل شد. پس از پایان جنگ نیز موزه آبادان مدت‌ها برای مرمت و بازسازی بسته بود تا در نهایت پس از ۱۵ سال تعطیلی، سال ۸۲ و در سالروز شکست حصر آبادان بازگشایی مجدد شد.

رونق گردشگری آبادان بر پایه موزه‌های نفتی

آبادان شهری است با پیشینه تاریخی چند صد ساله؛ اما همه آن‌چیزی که در این شهر از گذشته به‌جا مانده مربوط می‌شود به یکصد سال اخیر؛ درست پس از پاگرفتن صنعت نفت در این شهر و ورود جمعیت قابل توجهی از افراد غیر بومی از سراسر ایران و نیز کشورهای دیگر. از این رو برای تبدیل این شهر به یك مقصد گردشگری، تاکید بر تاریخچه صنعتی این شهر به عنوان برند گردشگری می‌تواند راهی موثر برای جذب گردشگر باشد. در همین راستا مدیر موزه‌ها و مرکز اسناد صنعت نفت به جام جم می‌گوید: آبادان شهری صنعتی بوده و جاذبه‌های فرهنگی کمتری دارد؛ پس باید از موزه‌ها کمك گرفت و به این ترتیب اقامت شبانه در شهر را افزایش داد. اکبر نعمت‌اللهی با اشاره به ایده تبدیل آبادان به شهرموزه می‌افزاید: آبادان شهری است که در گوشه و کنار آن می‌توان نشانه‌های مربوط به فعالیت‌های شرکت نفت را دید. این صنعت همچنین سبك و فرهنگ زندگی مردم این شهر را هم تحت تاثیر قرار داده و از این رو در جای جای آن، آثار و نشانه‌هایی هست با قصه‌ها و روایت‌های شنیدنی؛ قصه‌هایی که باید روایت شوند و گردشگران زیادی را با خود به حال و هوای آبادان صد سال پیش ببرند.

تعریف تورهای صنعتی

مدیر موزه‌ها و مرکز اسناد صنعت نفت همچنین برنامه‌های این واحد را در معرفی جاذبه‌های صنعتی آبادان به گردشگران این‌گونه برمی‌شمرد: طی هماهنگی‌های انجام شده با معاونت گردشگری اروند، قرار بر این است که همه میهمانان منطقه آزاد اروند از این موزه‌ها و اماکن مرمت شده بازدید کنند. همچنین طی گفت‌وگو و مذاکره با اتحادیه‌های تورگردانان و دفاتر خدمات مسافرتی از آنها خواسته‌ایم با تعریف تورهای صنعتی به معرفی آبادان به گردشگران تلاش کنند.

ایده تبدیل آبادان به شهرموزه حالا در ابتدای راه است؛ راهی دراز که با ساخت دو موزه کارآموزان و بنزین‌خانه آغاز شده و با مرمت خانه تشریفاتی شماره ۳ در یکی از مجموعه‌های مسکونی به نام انکس و نیز تلمبه خانه شماره ۳ و اسکله قدیمی آبادان که در فاز طراحی است، ادامه می‌یابد.

طراح: بیژن گورانی

جدول شماره ۵۳۰۷

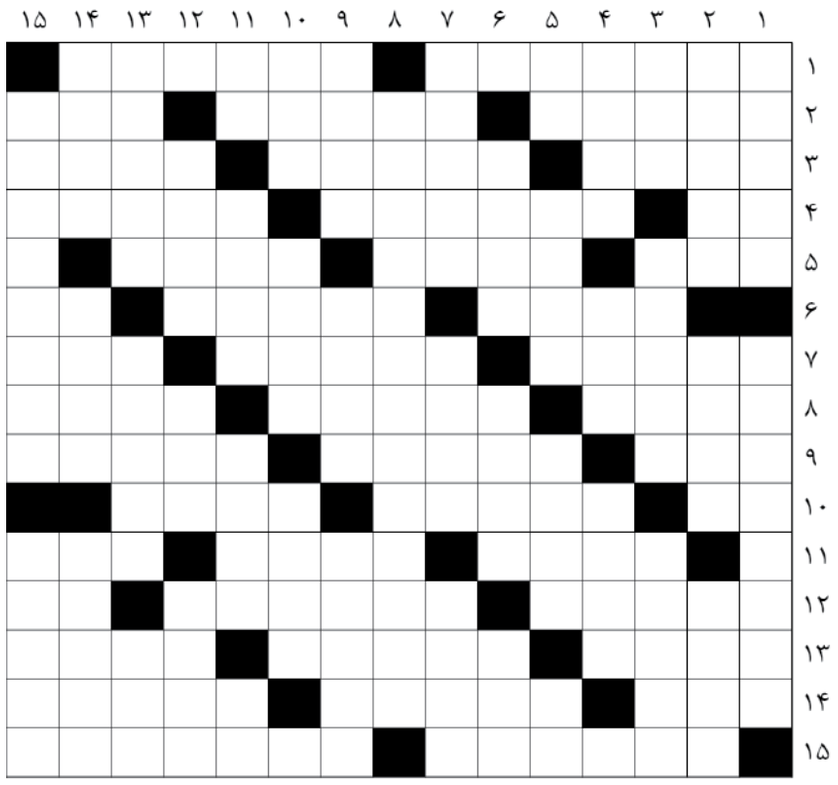

افقی: ۱) نصف‌النهار مبدأ - کارش خرید و فروش گوسفند است ۲) پایتخت کریم‌خان - گوشه‌ای در دستگاه شور- نیرنگ ۳) سرزندگی- کروموزوم- خندان ۴) نشانه مصدر جعلی- از قوای سه‌گانه کشورمان - مجله طنز سال‌های دور ۵) لباس رزم - سنت - ابریشم مصنوعی ۶) همبازی هاردی- کمد- تلخ ۷) خصلت‌های نیکو - پیشتاز لشکر - عملی در وضو ۸) زیر پا گذاشتن مقررات - همانندی - ستاره‌شناس ۹) از رنگ‌های اصلی - اقلیت - برتری در دانش ۱۰) زیر پا مانده - ویرانی - ذخیره کردن انرژی الکتریکی در خازن ۱۱) میوه تازه به بازار آمده - ترس - بریدن شاخ‌های زائد ۱۲) تابناك- از اشکال هندسی- هواپیمای سریع ۱۳) خشمگین - مجموعه تلویزیونی - زبانه آتش ۱۴) سخنان بیمار تب‌دار - شهری در استان اصفهان - پایه‌گذار مکتب روانکاوی ۱۵) آشیانه جغد - دستیار متخصص.

عمودی: ۱) از سبزی‌های خوردنی - علم بررسی ساختار و خواص فلزات ۲) واحد اندازه‌گیری شدت زلزله - برگزیده و ممتاز - مشگین‌شهر سابق ۳) چین‌وچروك - خمیده- آدرس ۴) سخنران - سنتی اسلامی- سفره ۵) صدای زنبور- زننده - عنصر شیمی آلی - بوی رطوبت ۶) داده‌های کامپیوتری - تیراژ - دیدنی در ارتش ۷) از حواس پنجگانه - پزشك - فرزند ۸) برنامه‌ای با محوریت آموزش استفاده از کارت‌های بانکی در شبکه دو سیما ۹) کیسه کوچك - صدای اسب - استواری در اندیشه ۱۰) دریاچه‌ای در ترکیه - هر بخش از نماز - نوعی طرح لباس زنانه ۱۱) علفخوار ریش‌دراز- رستنی - تبهکار - تکنیك ۱۲) ادعای دروغین - زیان‌آور - ویروس سگی ۱۳) نیکی- دلداده بیژن - نر ۱۴) دارای غلظت کم - قطعی شده - رئیس جمهور شهید ۱۵) سروده مشهور شهریار در وصف امام علی(ع) - ستایش کردن.

جدول ویژه

افقی: ۱) گوشه‌ای در ابوعطا- موسیقیدان عصر خسروپرویز ۲) شایش - موضوع مورد بحث - احتیاط ۳) گیاهی علفی از خانواده لاله - توضیح اضافی بر مواد قانون - گلی زینتی ۴) کاروان - بچه‌ای که هنوز به دنیا نیامده - نام قدیم بیت‌المقدس ۵) غذای شب - مونس - از تقسیمات قرآن ۶) شتاب - از ابزار نجاری - عید ویتنام ۷) شهری در فارس- درخت گرمسیری - هم‌بایسته ۸) فاقد نظم و سلیقه - دریغ - رفتن ۹) جغد - شهری در شهرستان کاشان- مبارزه برای ادامه زندگی ۱۰) تپه کوچك - زیان‌دیده - باعث و موجب ۱۱) گرمسیری - درگذشته - گردنبند اسارت ۱۲) هر نوبت نمایش فیلم در سینما - نوعی چاپ متخلخل - حرف ندا ۱۳) به رنگ خاکستر - غضروف هلالی در مفصل زانو - شهیدان ۱۴) از صور فلکی- فراخوانده شده - پلاسما ۱۵) عازم - معادل فارسی مینیاتور.

عمودی: ۱) پیشرو قافله زائران - گریه فریبکارانه و از روی تزویر ۲) به‌درستی که - پاکدامن - چشمداشت ۳) خوردن - علوم و دانش‌ها - باردار ۴) نوعی موشك ضدتانك - شهری در عربستان - اینرسی ۵) ریشه- دفعه، بار- شجاع - نقشه انگلیسی ۶) نوعی پارچه نفیس - اسهال و استفراغ - کوهی در مکه ۷) بیماری گواتر - پنجمین ماه سریانی - سوغات ساوه ۸) از آثار محمدعلی جمالزاده ۹) مشعل جوشکاری - قسمت کم‌عمق دریا - تکیه روی یك حرف در زبان‌شناسی ۱۰) معبود - بی‌صدایی - تحریك‌کننده ۱۱) ماه شاعرانه - واحدی در وزن - آرامش یافتن - کتف ۱۲) پول لبنان - گناه - روز قیامت ۱۳) واگذارکردن کاری به دیگری - گوشه‌ای در آواز بیات ترك - بزرگ‌تر از گردان ۱۴) سرقت - مسطح و افقی - واداشته‌شده ۱۵) چشم و دل سیری - بدون حضور شخص مورد نظر.

حل جدول عادی شماره ۵۳۰۶

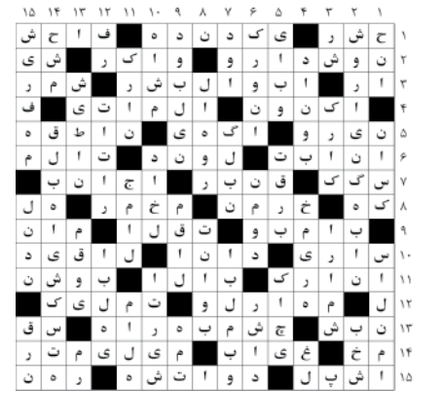
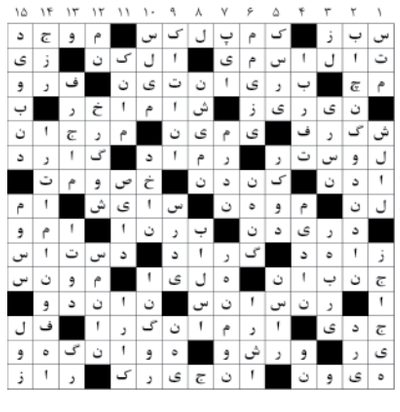
حل جدول ویژه شماره ۵۳۰۶